

Entrevista **Jaume Flaquer**

Doctor en Estudis Islàmics. És un dels acadèmics amb més reputació sobre religió musulmana a Catalunya. Assenyala que part dels joves europeus que volen anar a Síria no se senten identificats amb la cultura autòctona ni amb la dels pares immigrants

«El fonamentalisme dóna a l'individu una identitat clara»

► Indica que la religió musulmana està en ple debat intern globalment i nega que en els darrers anys l'extremisme s'estigui estenent

■ El jesuïta Jaume Flaquer és director de l'Àrea Teològica de Cristianisme i Justícia i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. És un dels estudiosos amb més reputació de l'estudi de l'islam al nostre país.

► Per què un jove que viu a comarques decideix formar part de la gihad global?

■ Hi ha una gamma de persones molt diverses que volen integrar-se a l'Estat Islàmic. No hi ha una sola explicació. Hi ha musulmans benestants i de capes socials baixes. N'hi ha que estan molt ben formats i, sobretot, de carreres tècniques i científiques. També tenim un considerable nombre de conversos, seguidors de l'islam més radical. Hi ha casos d'estrangers a Europa que no són de tradició islàmica que es converteixen. En aquest cas concret, de nacionalitat brasilera, crec que hi pot haver un tema d'identitat. El que dóna qualsevol tipus de fonamentalisme és una identitat clara a una persona davant un món occidental en què la gent s'ha de fer i crear la seva identitat perquè hi ha mil ofertes identitàries. Hi ha individus que necessiten que algú de fora els estructurari la personalitat.

► És un problema identitari?

«Joves amb problemes d'identificació amb la cultura d'aquí i amb l'originària tenen dificultats per saber qui són»

«Els col·loquem l'etiqueta d'estrangers i els diem que per trets fisiològics i elements religiosos no són d'aquí»

■ En el cas d'alguns estrangers, o que se'n senten tot i haver nascut aquí, que tenen un problema d'identificació amb la cultura local i també en tenen amb la dels seus orígens, tindran més dificultats per respondre qui són i d'on són. L'Estat Islàmic és una oferta clara. En el cas dels musulmans d'Europa que responen a la crida de l'Estat Islàmic, n'hi ha que tenen moltes dificultats per integrar-se i sentir-se d'aquí perquè han perdut la seva cultura d'origen o perquè els autòctons els atorguen una identitat d'estrangers. Potser volen integrar-se, però projectem una imatge en què el missatge és que per molt que ho intentin, no seran d'aquí pels trets fisiològics o pels elements culturals i religiosos que no formen part de la tradició d'a-

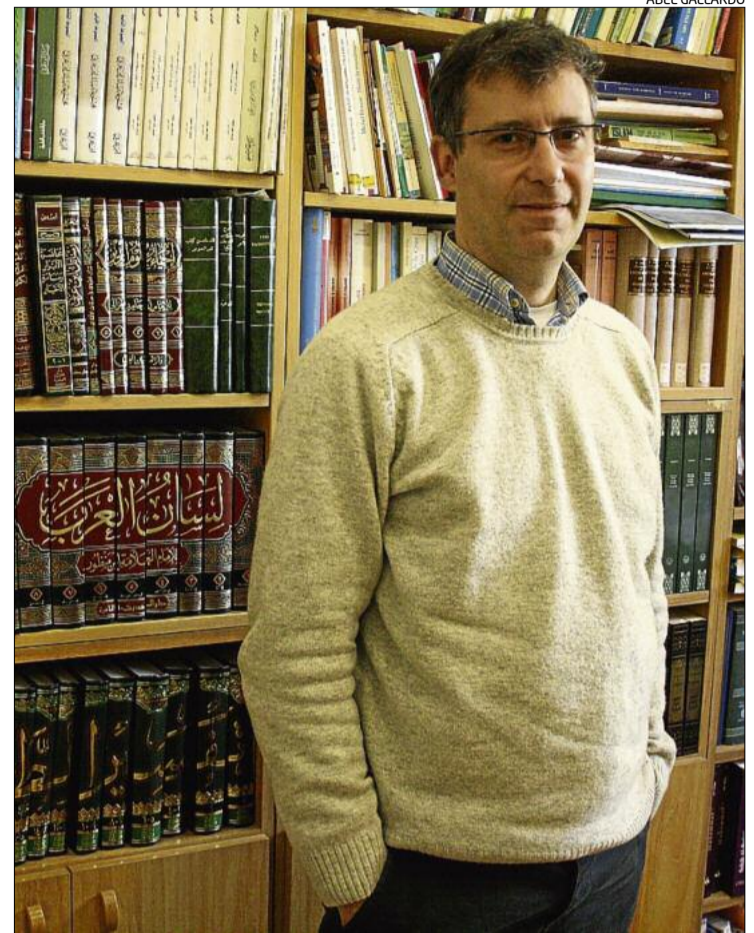
quí. També poden tenir problemes per identificar-se amb la cultura dels pares o els avis perquè parlen la seva llengua de forma deficient o perquè una bona part dels costums han canviat. Els joves són més urbans. Si aquesta persona, a més, és feble, fàcilment buscarà una ideologia identitària.

► Què estem fent malament perquè aquestes persones no s'integrin i busquin refugi en el fonamentalisme?

■ Europa integra identitats molt fortes, molt més que els Estats Units, perquè té una llarga història. Estats Units té una capacitat molt més gran per assumir identitats mentre el comú denominador sigui estar a favor de la llibertat. Europa basa part de la seva raó de ser i els conflictes amb elements identitàris. Això exigeix als immigrants una assimilació molt més forta que als Estats Units. Per altra banda, l'islam està en plena ebullició i discussió interna. No és exclusivament un problema d'Europa. Hi ha moltes més persones del Magrib que van a l'Estat Islàmic. És, doncs, un problema global de l'islam actual.

► S'està estenent l'islamisme radical?

■ Sí si es compara amb l'època colonial, a la primera meitat del segle XX. L'islamisme era relativa-

ABEL GALLARDO

ment feble, ja que els països amb majoria musulmana s'havien anat occidentalitzant i sentien un complex d'inferioritat davant del pes cultural, científic i econòmic d'Occident. Era difícil que l'islam pogués emergir amb força com a contrapès. Quan s'independitzen, els països àrabs han de recuperar la seva identitat amb elements autòctons.

► Però sembla que el radicalisme s'està estenent des dels atemptats a les Torres Bessones.

■ Jo ho situaria abans. Si copsem la guerra civil d'Algèria, les barbàries perpetrades, sobretot des del 1995, van ser possibilitades per una islamització molt forta de la societat. Aquest procés evoluciona i tindrà l'11-S com a cirereta del pastís. Segurament amb la caiguda del

mur del Berlín, després de la dicotomia entre el bloc comunista i l'occidental, l'islam entra en escena. També emergeix pels interessos dels Estats Units i la Unió Soviètica. Al-Qaida pren força en els conflictes d'Afganistan i Iraq.

► Tot i parlar de religió, en la conquesta del nord d'Iraq i Síria per part de l'Estat Islàmic hi ha interessos geopolítics. Com es troba la relació de poders?

■ Lluita Qatar contra Aràbia Saudita. Són dos pols del sunnisme antagònics. Els dos tenen una visió fonamentalista, però amb connotacions diverses. A la vegada, tot el sunnisme lluita contra Iran, que dóna suport al govern sirí. Rússia, també. Turquia col·labora amb els rebels. El país s'ha convertit en un tauler d'escacs.

Incredulitat i sorpresa per la detenció del monistrolenc que volia participar en la gihad

► Els veïns afirmen no saber qui són els membres de la família del pis que els Mossos van escorcollar

A. G. S. | MONISTROL DE MONTSERRAT

■ La detenció del jove resident a Monistrol de Montserrat que volia entrar en territori sirí amb la intenció d'integrar-se a l'Estat Islàmic ha generat tota mena de converses entre els habitants del nucli. Comerciants del barri asseguren que una notícia d'aquesta magnitud ha fet que moltes persones en parlin durant els dies posteriors. Tots coincideixen a assenyalar que el detingut i la família que viu en el

l'habitatge que els Mossos d'Esquadra van escorcollar la setmana passada no eren coneguts al nucli. De fet, cap dels veïns que viuen a les proximitats de l'immoble saben qui era el detingut ni coneixien ningú que s'hi hagués relacionat. Totes les persones consultades asseguren haver-se sentit sorpreses quan les detencions van aparèixer en els mitjans de comunicació.

Tots els comerciants asseguren que més enllà de les converses que ha generat la notícia, no es percep cap alarma entre els ciutadans i ningú ha expressat sentir-se insegur un cop s'ha fet públic que un veí del municipi volgués participar en la gihad. Els veïns que viuen en

Comerciants i veïns consultats asseguren que no s'ha generat cap alarma ciutadana al municipi arran de la notícia

La detenció ha generat tota mena de converses de carrer a Monistrol els dies posteriors a la inspecció de l'immoble

el mateix bloc de pisos que la policia catalana va escorcollar, també diuen no saber gaire qui són els membres de la família que viuen a l'immoble, deshabitat -segons expliquen- un cop els agents van fer-hi acte de presència. Afirmen que hi vivien des de feia mesos.

ARXIU/SALVADOR REDÓ

Porta de l'habitatge que els agents van escorcollar

La policia catalana va entrar divendres de la setmana passada en un pis del carrer de Balma de Monistrol de Montserrat, a dos de Terrassa i a un altre de Sabadell per investigar el cas dels tres joves -un d'ells resident al nucli bagenc i dos més, a Terrassa- detinguts a

Bulgària amb la intenció, presumptament, d'arribar a Síria i sumar-se a les files de l'Estat Islàmic. Un cop es va conèixer que els joves havien iniciat el viatge, els Mossos van alertar-ne la Interpol. El cas es troba sota secret de sumari.